

Święto narodowe Rumunii

Debesza z Polski

Z okazji święta narodowego Socjalistycznej Republiki Rumunii — 41 rocznicy wyzwolenia — i sekretarz KC PZPR, prezes Rady Ministrów Wojciech Jaruzelski i przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński przesłali depezę gratulacyjną do sekretarza generalnego Rumuńskiej Partii Komunistycznej, prezydenta SRR Nicolae Ceausescu i premiera rządu SRR Constantina Dascalescu. W imieniu KC PZPR, Rady Państwa i Rady Ministrów PRL przesyłają bratniemu narodowi rumuńskiemu, Komitetowi Centralnemu RPK, Radzie Państwa i rządowi SRR serdeczne pozdrowienia, życzenia pomyślnej realizacji uchwał XIII Zjazdu RPK, nowych sukcesów na drodze wszechstronnego rozwoju socjalistycznej Rumunii.

W Łodzi odbył się uroczysty pogrzeb i kremacja zamordowanego przywódcy sikhijskiego, Harchanda Singha Longowala, który walczył od lat o pokój w obywatelstwie zamieszkałym Pendżabem. Udział w pogrzebie wzięło 100 tys. osób. CAF — AP — telefoto

Funkcjonariusz policji RFN prosi o zgodę na osiedlenie w NRD

Jak podała agencja ADN, były przewodniczący Związku Niemieckich Urzędników Kryminalnych w RFN, nadkomisarz polski kryminalny z Hamburga, Rolf Grunert, zwrócił się do władz NRD o zgodę na osiedlenie się w tym kraju. Wniosek — jak pisze ADN — jest analizowany przez kompetentne organy NRD.

Łódzcy handlowcy radzą ministrowi (INFORMACJA WŁASNA)

Z początkiem sierpnia minister handlu wewnętrznego i usług A. Kedzierska powołała do życia zespół koordynujący zaopatrzenie rynku oraz funkcjonowanie handlu i usług. Weszli doń wysocy urzędnicy tego resortu, szefowie centralnych dużych organizacji handlowych szef PIH oraz przedstawiciele handlowców z ośmiu dużych miast. Wśród zaproszonych do prac w tym zespole są także rodzimie Zadania zespołu są różnorakie i krótko mówiąc, pełni on funkcje układu wczesnego ostrzegania o okropnościach rynkowych i swoistego „pogotowia ratunkowego” w przypadku, gdy już do nich dochodzi. Zarówno w jednym jak i drugim przypadku opinie z terenu bardzo się przydadzą.

„DL” rozmawia z kandydatem na posła do Sejmu PRL — Jerzym Chojnackim

Wydanie I ŁÓDŹ piątek 23 sierpnia 1985 roku Rok XLII 196 (10091) Cena 6 zł PL ISSN 0205-7707 Nr indeksu 35004

DZIENNIK ŁÓDZKI

NAJSTARSZA GAZETA ŁÓDZI

Głównym celem — przewyższenie dyktatu producenta

Dostawy dla handlu muszą pokryć podstawowe potrzeby

STOPNIOWE ZNOSZENIE REGLAMENTACJI PODSTAWOWYCH TOWARÓW ŻYWNOSCIOWYCH, ZAPEŁNIENIE PÓLEK SKLEPÓW SPOŻYWCZYCH, POPRAWA ZAOPATRZENIA W ARTYKUŁY PRZEMYSŁOWE — TO EFEKTY STARAŃ W OSTATNICH LATACH O ZRÓWNOWAŻENIE RYNKU. HANDEL MOŻE DZIŚ ZASPOKAJAĆ POTRZEBY KLIENTÓW, W DUŻO WIĘKSZYM STOPNIU NIŻ PONAD 25 ROKU TEMU, KIEDY ZACZYNAŁA SIĘ REALIZACJA NPSG NA LATA 1983—85.

Trudno jednak uznać obecną sytuację już za dobrą. Wciąż mamy do czynienia z rynkiem producenta, niekiedy bezwzględnie dyktującego klientom swoje warunki. Dotyczy to szczególnie wyrobów przemysłowych. Jednocześnie sporo do zyskania pozostawia jakoś oferowanych produktów.

Przewyższenie dyktatu producenta powinno być w najbliższych latach jednym z głównych celów handlu. Zasadniczym krokiem ku temu jest zaspokojenie wszystkich podstawowych potrzeb konsumentów. Przyszły rok powinien być kolejnym etapem na tej drodze, przy czym przeszkód na niej będzie sporo. W propozycjach do CPR na 1986

Skoncentrowany atak na SPD

Partie chadeckie, które po dziesięciu latach nie chcą zaakceptować wszystkich realnych geopolitycznych ukształtowań w wyniku II wojny światowej, przepuściły w czwartek skoncentrowany atak na politykę dialogu i współpracy ze Wschodem, reprezentowaną przez zachodniemieckich socjaldemokratów.

W Sopocie śpiewała Shirley Bassey!

XXII Międzynarodowy Festiwal Piosenki nabiera rozmachu; jest — już po pierwszym, inauguracyjnym koncercie — przedmiotem ożywionych rozmów i dyskusji festiwalowej publiczności oraz telewizorów. Wyrazy uznania dla wyróżniających się piosenkarzy oraz wyższego niż w ubiegłym roku ogólnego poziomu, przeplatają się z krytyką niedociągnięć technicznych, szczególnie w przekazie telewizyjnym. Miały one miejsce w czasie pierwszej części występu brytyjskiej grupy „Classix Nouveaux” i wokalisty Sala Solo, kiedy to głos solisty momentami zanikał.

W szczególności niezadowolono w partiach unii wywołały uwiecznione sukcesem próby nawiazania przez SPD dialogu z poszczególnymi partiami w krajach socjalistycznych, w tym z KPZR, PZPR, NSPJ i Czechosłowacką Partią Komunistyczną, które doprowadziły m. in. do utworzenia wspólnych komisji problemowych, a nawet pierwszych projektów porozumień międzynarodowych, jak np. w sprawie strefy wolnej od broni chemicznej.

WYWIAD TYGODNIA

Na liście kandydatów na posłów z okręgu wyborczego 42 scharakteryzowany pan został jako rolnik...
— Tak, ponieważ całe moje życie, i to zarówno zawodowe jak i społeczno-polityczne związane jest ze wsią i rolnictwem. Ukończyłem liceum rolnicze wyższą szkołę rolniczą, pracowałem jako inspektor w rachunkowości rolniczej w Wojewódzkiej Radzie Narodowej, wykładałem w Szkole Przesposobienia Rolniczego, kierowałem Zespołem Szkół Rolniczych w Bratoszewicach.
W szeregu ZSL wstąpił pan wcześniej, bo już w 1949 r. Jakiego rodzaju motyw tej decyzji?
— Od lat dziecięcych wychowywałem się na wsi. Nic więc dziwnego że jej problemy były i są mi najbliższe. Już ucząc się w liceum wiedziałem, że z rolnictwem związałem się na długo. Zrozumiałem więc, że wybrałem partię, która swą działalność prowadziła przede wszystkim na wsi. W ciągu tych lat przeszedłem w niej wiele funkcji, począwszy od sekretarza koła aż po obecną — prezesa WK ZSL.
Nasze województwo jest typowo wiejskie. Aż 92 proc. ludności mieszka w miastach. Siłą rzeczy produkcja rolna musi być niewielka. Czy jest więc o co się bić?
— Na pewno tak. Mamy około 104 tys. ha użytków rolnych. Z tego zboża stanowią połowę, dając średnio 27 q z ha. Jak więc widać, jest to ilość choć niewystarczająca, to jednak znaczna. Szacujemy, że jeśli chodzi o zboża, zaspokajamy swoje potrzeby w 9 proc., w ziemniakach — w 24 proc., w mięsie — w 26 proc., w warzywach — w 35—38 proc. i w owocach — w 47 proc.
Czy istnieją możliwości zwiększenia tego własnego udziału?
— Oczywiście i to sporo. Dotyczy to zwłaszcza warzyw i owoców. Znaczna ich część się po prostu marnuje. Redac przed kilkoma dniami w gminie Główno,

stawa zwiększają się szybciej niż produkcja, a co za tym idzie dostawy towarów. Procesowi temu powinno się przeciwdziałać, aby nie dopuścić do destabilizacji tych segmentów rynku, które zostały już zrównoważone. Konieczne jest szukanie wszelkich sposobów poprawy zaopatrzenia.

Za szczególnie ważne uznaje się pełne zaspokojenie przez gospodarkę podstawowych potrzeb zgłaszanych przez rynek. Według wstępnej oceny Ministerstwa Handlu

(Dalszy ciąg na str. 2)

Rzemiosło na Targach Krajowych

W dniach 17—21 września br. odbędzie się w Poznaniu Targi Krajowe „Jesień '85”. Uczestniczyć w nich będą również firmy rzemieślnicze. Jak podano 22 bm na konferencji prasowej w Centralnym Związku Rzemiosła, w targach spodziewany jest rekordowy udział 286 spółdzielni rzemieślniczych z całego kraju.
Do imprezy tej rzemieślnicy przygotowali się szczególnie starannie. W porównaniu z poprzednimi targami ekspozycja rzemieślnicza została znacznie rozszerzona. Wyroby prezentowane będą w 5 pawilonach o łącznej powierzchni blisko 20 tys. m kw. Wysokość wstępnej oferty szacuje się na ok. 27 mld zł. Dominują wyroby metalowe, chemiczne, zabawarskie, gospodarstwa domowego oraz artykuły motoryzacyjne.

XXII MFF „SOPOT-85”. Na zdjęciu: śpiewa jedna z gwiazd tegoż festiwalu — Sal Solo — Classix Nouveaux.

● Nowelizacja ustawy o postępowaniu wobec osób uchylających się od pracy? ● Czy realne jest wykonanie CPR? ● Budownictwo mieszkaniowe ● Demonstracje ziomkowskie ● Tryb przyspieszony ● Ustawa o szkolnictwie wyższym.

Konferencja prasowa rzecznika rządu ministra J. Urbana

W czwartek odbyła się kolejna konferencja rzecznika prasowego rządu Jerzego Urbana z dziennikarzami reprezentującymi prasę krajową. Na początku poruszona została kwestia potrzeby nowelizacji ustawy o postępowaniu wobec osób uchylających się od pracy.

W odpowiedzi J. Urban stwierdził, że ustawa ta w postaci w jakiej obowiązuje, jest niedoskonała i przyspieszenie celowe będzie jej nowelizowanie. Odpowiadając z kolei na pytanie w sprawie ewentualnych podwyżek cen na samochody osobowe oraz opłat za używanie odbiorników rtv rzecznik stwierdził, iż nie ma takich projektów. Proszę jednak — zastrzegł się — nie traktować tego jako zobowiązania generalnego.

Pod adresem rzecznika skierowano wiele pytań dotyczących sytuacji gospodarczej w kraju, np. czy w świetle wyników gospodarczych I półrocza nadal realne jest wykonanie CPR?

Wyniki I pierwszych miesięcy br. rzeczywiście nasuwają pewne obawy o możliwość pełnego zrealizowania na niektórych odcinkach zadań tegorocznego planu — brzmia-

(Dalszy ciąg na str. 2)

LIBAN 300 zabitych 1000 rannych

Czwartek był czwartym dniem bratobójczego ostrzału na oślep obejmującego blisko jedną trzecią powierzchni Libanu — Bejrut, miejscowości nadbrzeżne na północy i południu oraz górskie, na wschód od miasta. Rozgłoszła rządowa podana dane oficjalne — wliczając ostatnie ofiary bilansu minionych 12 dni ich liczba wynosiła co najmniej 300 zabitych i 1000 rannych, przy czym od wybuchu pięciu samochodów-pułapek zginęło 149 osób.

Płonący „Boeing 737” na lotnisku w Manchesterze

Nadal nie jest znana ostateczna liczba śmiertelnych ofiar katastrofy samolotu brytyjskich linii lotniczych który rozbił się w czwartek

W czasie startu na lotnisku w Manchesterze, skąd miał odlecieć na grecką wyspę Korfu. Przepuszczając się, że zginęła co najmniej połowa spośród 137 osób (w tym 6 członków załogi) znajdujących się na pokładzie Boeinga 737. Według ostatnich informacji, udzielonych przez policję brytyjską 54 osoby poniosły śmierć a 83 zostały ranne.

W momencie, kiedy samolot rozwinął już dużą prędkość i miał się odrywać od płyty lotniska jeden z silników stanął w płomieniach. Pilot gwałtownie zaczął hamować, zbaczając jednocześnie z głównego pasa. Jeszcze przed całkowitym zatrzymaniem się niemal cała maszyna była w ogniu. Kiedy skrzydło samolotu stanęło, w płomieniach wśród pasażerów wybuchła panika. Stwardeszy próbili a pozostali w miejscach do czasu całkowitego wyhamowania, ale większość osób nie zastosowała się do zaleceń i rzuciła się do wyjść awaryjnych. Dużo osób wyskakiwało przez wyjścia awaryjne samolotu szczególnie ci, którzy znajdowali się w pobliżu silników.

CO DZIEŃ W MIESIE

W 235 dniu roku słońce weszło o godz. 5.32, zaszło zaś o 19.44.

Imieniny obchodzą: Róża, Apolinary, Filip, Lubomir, Sidonia, Wiktor

Dzienny synoptyk

w dniu dzisiejszym przewidyje dla Łodzi następująca pogoda: zachmurzenie małe i umiarkowane, w godzinach popołudniowych przejściowo duże z możliwością przelotnego opadu i burzy. Temp. maks. w dzień 23 st. Wiatr słaby i umiarkowany z kierunków zachodnich. Ciśnienie o godz. 19 wynosiło 994,5 hPa (745,9 mm).

Z kalendarza wydarzeń

1944 — I pułk lotnictwa myśliwskiego „Warszawa” stoczył pierwszą bitwę na przyczółku warecko-magnuszewskim

Tako sobie myśli

Praca jest przyjemnością dla człowieka kulturalnego, niechęcią dla barbarzyńcy.

Uśmiechnij się

— Ty, stary, to jest moje mieszkanie!

Rozmawiał: J. CYPERLING

Związano z rolnictwem

Wrótny jeszcze na koniec do barier hamujących rozwój naszego rolnictwa. Które z nich są najistotniejsze?

— O przechowalnicztwie już mówiłem. Kolejny problem może nawet najważniejszy związany jest z wodą na wsi. Brakuje jej, i to zarówno dla ludności jak i do produkcji. W centrum uwagi znajdują się także musi melioracja. Myślę, że m.in. te właśnie sprawy, obok naturalnie środków produkcji zajmować winny przyszłych posłów. Bliżej się też powinni przyjrzeć problemowi jakości. Zniwa w tym roku są bardzo ciężkie. Jednak część ziób nie zdjęta zostanie z pól nie tylko z powodów złych warunków. Będzie to także efekt niskiej jakości sprzętu rolniczego, a zwłaszcza produkowanych do niego części zamiennych.

usłyszałem, że tylko na terenie tej gminy zmarnowało się 1800 ton owoców. Na pewno nie były to owoce pierwszej klasy, ale z pewnością nadające się do dalszego przerobu. Niestety, nie była to o dosobniona sytuacja. W kilku innych gminach jest podobnie. Nie mamy rozbudowanego przechowalnicztwa. W ostatnich latach wybudowane zostały tylko dwie przechowalnie — w Łodzi i w Ozorkowie. W stosunku do naszych potrzeb jest to dużo za mało.
Również i przetwórstwo nie jest mocną stroną naszego „miejskiego” rolnictwa...
— Zawiniły, o ile tak można powiedzieć, zmiany administracyjne. W dawnym województwie łódzkim przetwórstwo było na miarę potrzeb. Nie ma jednak powodów do załamania rak. Zjemy w makroregionie środkowym i w ramach tego makroregionu, obejmującego pięć województw, rozwiązywane są wszystkie problemy związane z żywnieniem.

SPORT SPORT

Pierwszy był Mierzejewski ale wygrał Bartkowiak

W Bełchatowie zakończył się wczoraj czterodniowy wyścig kolarski o Wielką Nagrodę tego miasta. Impreza stanowiła dla części kadrowców — szosowców ostatni sprawdzian formy przed mistrzostwami świata we Wrocławiu.

Kryterium uliczne w Bełchatowie, stanowiące ostatni etap wyścigu bełchatowskiego wygrał A. Mierzejewski, wyprzedzając o cztery sekundy na mecie ścigający go peleton z którego najszybciej finiszował M. Heitzman (Włókiarz Kalisz).

Zwycięzca wyścigu i zdobywca Grand Prix Bełchatowa został P. Bartkowiak, wyprzedzając w końcowej klasyfikacji A. Mierzejewskiego — 10 sek. straty, L. Piasieckiego — 13 sek., Z. Jaskule — 15 sek., M. Lesniewskiego — 30 sek. i Z. Ludwińskiego. Miano naj-

aktywniejszego zawodnika przypadło Mierzejewskiemu, który wyprzedził Heitzmana, i Bartkowiaka. W klasyfikacji zespołowej triumfował LKS Bełchatów przed Włókiarzem Kalisz i Łódzką Gwardią.

Kadrowicze szukają się do wyjazdu na wiosnę MS. Tymczasem nasi torowcy już mają za sobą pierwsze starty. Nie były one jednak udane. Ani Sikorski ani też Turawski nie zakwalifikowali się bowiem do ćwierćfinału wyścigu na 4 km. Sikorski przegrał z Włókiarzem Grisandim, a Turawski uległ reprezentantowi ZSRR — Umarasowowi.

W Bełchatowie dyktowali tempo kadrowicze. Odmienne niżeli ich koleżki, ścigający się w Szwarzarii, 5 etap wygrał Kirisipuu przed Abudagatowem (obaj ZSRR) i Ludwigiem (NRD). Najlepszy z Polaków M. Szerzyński był 8. Inni Polacy zajęli miejsca w trzecie dziesiątkę i dalej. (w-w)

W SKRÓCIE

* John McEnroe i Ch. Evert-Lloyd rozstawieni zostali z nr 1 przez organizatorów międzynarodowych mistrzostw USA w tenisie, które odbywać się będą na kortach Flushing Meadows w Nowym Jorku w dniach od 27.08 do 6.09

* Choć zawód sprawił C. Lewis — gwiazdor nr 1 światowej lekkoatletyki, międzynarodowy miłyng w Zurichu był jednym z najważniejszych wydarzeń sezonu. Padło wiele wspaniałych wyścigów, w tym rekord świata w biegu na 1 milę kobiet ustanowiony przez „wielką przegrana” Izzyzyk w Los Angeles. M. Decker-Slaney, Bohaterka wczoraj była mistrzynią olimpijską z Los Angeles w biegach na 200 i 400 m. V. Briscoe-Hooks wygrała ona na tym dystansie z M. Koch, a na 100 m pokonała inną znakomitą biegaczkę z NRD M. Goehr. Nie powiedziała się natomiast próba ataku na rekord świata w biegu na 800 m, która podjął Brytyjczyk S. Cram.

* Na stadionie Parc des Princes odbył się pierwszy mecz o Puchar Interkontynentalny w którym mistrz Europy, Francja wygrała 2:0 (1:0) z mistrzem Ameryki Półn. Urugwajem. Bramki zdobyli H. Rocheteau (5 min.) i Toure (58 min.).

* Druga kolejka ekstraklas angielskiej rozgrywana była w ciągu dwóch dni. Jedynym zespołem, który nie poniósł jeszcze porażki był Manchester United. W drugiej kolejce piłkarze tego klubu wygrali na wyjeździe z Ipswich 1:0 i prowadzą w tabeli z 6 pkt.

* Na turnieju rugby w Moskwie Polska w pierwszym meczu przegrała z Rumunią 16:29.

Na arenach SAZ

Kowalczykowi i jego kolegom z hippicznej drużyny WP pozazdrościł strzelec i też sięgnął po medal na rozgrywanej w Polsce Spartakiadzie Armii Zaprzyjaźnionych. W strzelaniu do dzika zwyciężył J. Greszkiewicz i podobnie jak jego koleżki z drużyny wywalczył złoty medal. Złoty złoty przypadło też naszej ekipie w strzelaniu skeet, a A. Macur „wystrzelał” srebro w konkurencji ps 2x30. Drugie miejsce przypadło też w tej konkurencji naszemu zespołowi.

Sześciu polskich pięściarzy zakwalifikowało się do finału turnieju bokerskiego: S. Zeromski (54 kg), J. Olejniczak (67 kg), W. Była (91 kg), H. Petrich (73 kg), J. Margas (71 kg), D. Czerni (63,5 kg). Sensacja walki półfinalowej w wadze 91 kg była porażką sławnego T. Stewensona. Kubanczyk przegrał jednogłośnie z W. Jakowlewem (ZSRR).

Fatalnie wypadła dla pięcioboiw trzecia konkurencja — pływanie. Polacy zajęli drużynowo ostatnie miejsce. W klasyfikacji po pływaniu na trzecim miejscu jest W. Chmielewski, na 7 — D. Kondrat, na 10 — J. Idzi, na 11 — Z. Szubas.

W zawodach lekkoatletycznych bieg na 5 km wygrał B. Pujek, a sztafeta 4x100 m M. Woronia i jego koleżki z drużyny polskiej.

W turnieju siatkówki Polska pokonała CSRS 3:2. Bułgaria zwyciężyła Angolę 3:0. Rumunia — Wietnam 3:0 i ZSRR — Węgry 3:0. Opr. (wrb)

Prasa szwedzka o meczu w Malmö Dlaczego nie chcieli grać...?

Pochwały i zachwyty nad gra szwedzkiego zespołu i zawod, że Polacy zaprezentowali się tak marnie — tak można by podsumować głosy prasy szwedzkiej po śródomowym meczu w Malmö. Wychoźdzący w tym meście „Arbetet” stwierdził w komentarzu m. in., że mając w pamięci srodowy mecz trudno byłoby powiedzieć, że Polska nadal się zalicza do czołówek światowej Polacy grali aktywnie tylko przez bardzo krótkie chwile. Pomoc polska przekształcała się całkowicie w formację obronną. Ani razu podczas całego meczu nie mieli Polacy kontroli nad grą. Zdaniem sprawozdawcy „Arbetet” Polacy związani byli przez Nilssona, który mimo to dominował na boisku.

Polacy prowadzili przez długie okresy grę destrukcyjną co sprawiło, że widzowie w coraz większych grupach opuszczali trybuny. Uwidoczniło się to w niezliczonych podaniach do tyłu, balonowych wykopach i pozbawionych celu rozgrywkach między sobą, co świadczyło o braku ambicji zawodowej, która zakłada szacunek dla publiczności — stwierdza sotskholmski „Dagens Nyheter”.

„Szwecja była bliska znokautowania Polaków — pisze „Svenska Dagbladet” — wskazuje na pierwsze 10 minut meczu w których latwa mogły paść 3 bramki dla Szwecji. Gazeta pisze też, że Polacy grali w wolnym tempie podczas całego meczu. Wydawało się jakby nie chcieli grać, choć

nie jest to bynajmniej zła drużyna, cytując gazetę opinię szwedzkiego gwiazdora Nilssona

„Polacy nie są przyzwyczajeni do gry pod taką presją”, stwierdza w podsumowaniu meczu kapitan szwedzkiego zespołu, Erlendsson.

A. Piechniok ustalił skład kadry Polski na towarzyski mecz z Ferencvarosem Budapeszt, który odbędzie się 28 bm. na Stadionie Śląskim w Chorzowie (godz. 17.30).

Ceburak, Bolesła, Ostrowski, Wdowczyk, Przybyś, Wójcicki, Pawlak, Matysik, Komornicki, Buncol, Karas, Tomaszewicz, Prusik, Urban, Smolarek, Palusz, Iwan, Dziakowski.

Zawodnicy zbiorą się w poniedziałek 28 bm. w „Nowotolu” w Sosnowcu.

son. Zresztą nie pozwoliliśmy im grać lepiej. „Elatowy” rezerwowi bramkarz szwedzkiej reprezentacji Wernersson, który tym razem zastąpił niedysponowanego kolega, Naveliego, też nie miał okazji wyrazić się w tym meczu i powiedział, że całkowita niemoc bezczynności strasznie go zestraszająca. Konieczna jest znacznie lepsza gra Polski w rozgrywanym meczu z Belgią, jeśli chce ona sobie zagwarantować miejsce w Meksyku, cytując szwedzka prasa opinie obecnego na meczu F. Backenbaura.

Kadra w rozjazdach, Spółem w Krynicy

Udział we wrześniowych mistrzostwach Europy, które odbędą się we Włoszech przesunął dopiero na październik inauguracyjny pierwszoligowy sezon w koszykówce.

Jako pierwszy zaczyna pierwszoligowe boje koszykarze Spółem, podejmując we własnej sali w otwartym egzaminie ekstraklasę zespół krakowskiego Hutnika 5 października. Obecnie koszykarze Spółem przebywają na zgrupowaniu w Krynicy.

Następnie trenerzy pierwszoligowych drużyn benich LKS i Pabianickiego Włókiarza mają obecnie do dyspozycji niewiele koszykarów. Dotyczy to szczególnie H. Lanzierowicza który przedwziedza treninął bez podstawowej siatki.

Po zgrupowaniu w Zakopanem

trener kadry — L. Mięta zabrał dziś reprezentacyjny zespół Polski na międzynarodowe turnieje we Francji, Belgii i Holandii. Udział w międzynarodowych turniejach stanowi dla kadrowiczek ostatni sprawdzian formy przed wiosną ME.

Na tournée udały się m.in. z LKS L. Janowska, M. Janowicz, E. Caba, B. Wójciewicz i J. Sikorski, a z Włókiarza — W. Piotrowski.

Pierwszoligowy sezon koszykarzy LKS rozpoczyna meczem we własnej hali z Polonią W-wa (13 października). Pabianiczanki zmierza się w tym dniu w Brzezinie z amatorską Stalą. Spotkanie derbowe Włókiarza — LKS odbędzie się w drugiej kolejce, 19 października w Pabianicach. (w-w)

PRZEDWYBORCZE SPOTKANIE W STRYKOWIE

Rolnictwo nie wymaga rzeczy niemożliwych

Dominującym tematem na wczorajszym obywatelskim zebraniu konsultacyjnym w Strykowie było rolnictwo i problemy, którymi żyje wieś. Nawładzali do tego niemal wszyscy dyskutanci, temu też zagadnieniu poświęcili znaczną część swych wystąpienia kandydaci na kandydatów na posłów do Sejmu PRL z 42 okręgu wyborczego: Jerzy Chojnacki — przez WK ZSL, Elżbieta Prusinowska — główny specjalista do spraw wiejskiego gospodarstwa domowego w Wojewódzkim Ośrodku Postępu Rolniczego w Bratoszewicach, Mirosław Szepean Walczowski — rolnik ze wsi Imielnik w gminie Stryków i Mieczysław Serwinski, prof. PL, przewodniczący RN m. Łódzi.

Mówiono o bolączkach życia codziennego, wskazywano na niedociągłość, licząc jeszcze nieprawidłowości.

— Chcąc rozwiązać problem „gospodarki żywnościowej” — powiedział m. in. Stanisław Korzelewski, mieszkaniec Orzechówka — musimy stworzyć rolnikom odpowiednie warunki. Nie powinno być wcale takie trudne. Rolnictwo nie wymaga rzeczy niemożliwych. Statystyki wykazują np., że mamy

wystarczającą liczbę kombajnów. Może i rzeczywiście. Ale w takim razie znajdują się one nie tam, gdzie powinny. Na naszym terenie jest tylko jeden „Bizon”. Powinien on obsługiwać 8 wiosek. Jest to mało realne. Myślę, że trzeba się wreszcie zastanowić nad naprawde sensownym rozdziałem maszyn rolniczych.

Wiele uwagi poświęcano również sprawom zaopatrzenia wsi w wodę. — Nie chodzi tu tylko o naszą wygodę — mówiono. — Od niej zależy przecież produkcja, tak roślinna, jak i zwierzęca. — Konieczna jest także — postulowano — rozbudowa sieci przelocalni i magazynów. W przeciwnym wypadku znaczna część zbiorów uległaby zniszczeniu.

Wiele emocji wzbudził również temat części zamiennych, ich braku i złej jakości.

Podczas wczorajszego spotkania mówiono także o problemach opieki zdrowotnej na terenie wiejskim, konieczności nasilenia walki z pijactwem i chłujadństwem, potrzebie ulżenia w pracy kobiet wiejskiej.

Do tego ostatniego głosu nawładza Elżbieta Prusinowska. — Jeśli zostanie posłem, przede wszystkim

Kim chciałabym się zająć problemem rodziny wiejskiej. Kobieta pracująca na wsi powinna mieć więcej czasu dla swojej rodziny, dla dzieci. Wiele mówimy o młodym pokoleniu, o odpowiednim jego wychowaniu. A wiadomo, że najlepiej mogą wychować tylko matki.

— Był posłem to jest zaszczyt, ale jeszcze większy obowiązek — taka była myśl główna wystąpienia Jerzego Chojnackiego. W pracy tej trzeba korzystać z opinii i uwag wyborców. Bez tego nie można mówić o właściwym wypełnianiu swej roli. Posł jest odpowiedzialny nie za wsi. Wiele dziś mówiliśmy o jakości, wydajności pracy. Także w rolnictwie. A to przecież zależy od nas wszystkich.

Podobny był ton wypowiedzi Mieczysława Serwinskiego, zwracającego uwagę, że najdoskonalsza nawet ustawa nie rozwiąże wszystkich naszych problemów. Konieczne jest stworzenie odpowiedniego społecznego klimatu, który by ją wspierał.

Mirosław Walczowski mówił m. in. o opłacalności pracy rolnika, zwrócił też uwagę na niepokojące male zainteresowanie młodzieżą pracą w rolnictwie. — Zdarza się, że przychodzi na wieś ludzie z duża wiedzą i nie mają spodziewanych efektów. Nic w tym dziwnego. W gospodarstwie w parze z wiedzą musi iść praca i to duża praca. Ona leży u podstaw wykształcenia.

DOSTAWY DLA HANDLU

(Dokończenie ze str. 1)

Wewnętrzny i Usług dostawy za rynek powinny w przyszłym roku osiągnąć co najmniej wartość 3450 mld zł (w cenach 1983). Istotne jest zwłaszcza zapewnienie odpowiednich dostaw podstawowych artykułów żywnościowych i wyrobów drożdżowych, środków czystości, opału. Zaopatrzeniu w tych dziedzinach — zauważa resort handlu — trzeba przyznać bezwzględny priorytet.

Na razie nie ma możliwości ograniczenia reglamentacji mięsa i jego przetworów. Należałoby za to dążyć do maksymalnego dostosowania struktury asortymentowej przetworów mięsnych do rzeczywistej struktury popytu. Istotnie za to pewna szansa zniesienia reglamentacji cukru.

Jeśli chodzi o większość artykułów przemysłowych — trudno liczyć na wydatniejszy wzrost ich dostaw. Szczególnie ważne byłoby ograniczenie deficytu towarów powszechnego użytku, jak np. naczyń emalowanych i aluminiowych. Lepsze powinno być zaopatrzenie m. in. rolnictwa, w materiały budowlane.

Równoważeniu /rynku powinna towarzyszyć systematyczna poprawa standardu obsługi klientów. Wymaga to m. in. zwiększenia liczby pracowników handlu oraz sklepów, jak też lepszego wyposażenia ich w sprzęt. (PAP)

PROTEST ZSRR WOBEC PROWOKACYJNEJ AKCJI USA

W związku z rozpowszechnianiem przez Departament Stanu USA wiadomości, że w Związku Radzieckim stosuje się rzekomo „środki chemiczne służące do śledzenia pracownikó ambasad USA”, ambasada ZSRR w Waszyngtonie złożyła w Departamencie Stanu następujące oświadczenie:

„Strona radziecka zdecydowanie odrzuca absurdalne wysiłki jakoby wobec personelu placówek USA w ZSRR stosowane były jakieś środki chemiczne. W Związku Radzieckim nie podobnego nie miało i nie ma miejsca. Próby wysunięcia wobec nas takich pretensji są

nie tylko zupełnie nie na miejscu, ale i całkowicie nie do przyjęcia. Za postawieniem tego wydatnego problemu nie można nie dostrzec całkowitego wyraźnego zamiaru przygotowania gruntu do kolejnej odczerzanej kampanii przeciwko Związkowi Radzieckiemu, do zatrucia atmosfery w stosunkach między naszymi krajami i rozpalenia wrogości do ludzi radzieckich.

Oburzenie wywołuje to, że strona amerykańska uznaje za możliwe uciec się do tak odrażającego fałszerstwa, mającego cele destrukcyjne i interesów poprawienia naszych stosunków wzajemnych.

Belgia zażąda ekstradycji brytyjskich pseudokibiców

Przedstawicielstwo prokuratury i policji brukselskiej mają się wkrótce udać do W. Brytanii w związku z dochodzeniem wdrożonym po masakrze na stadionie Heysel, 29 maja br., przed meczem Liverpool — Juventus. Jak wiadomo, w wyniku brutalności pseudokibiców

brytyjskich, śmierć poniosło wówczas 39 osób, w tym 32 Włochów.

Korzystając z pomocy policji brytyjskiej prokuratura w Brukseli zidentyfikowała 28 spośród tych kibiców Liverpoolu, którzy zniszczyli siatkę przegradzającą i wtargnęli do sektora zajmowanego przez Włochów, wywołując panikę i trawienie padających.

Prokuratura brukselska postanowiła wystąpić o ekstradycję zidentyfikowanych winowajców, by postawić ich przed sądem pod zarzutem niezamierzonego (a w niektórych przypadkach, być może, świadomego) zabójstwa.

Kto jest kto?

Policja nowozelandzka poinformowała, że aresztowana Souhne Frederique Claire Turengie podejrzana o dokonanie zamachu bombowego na statku organizacji ochrony środowiska Greenpeace nazywa się w rzeczywistości Dominique Prieur i jest kapitanem francuskich służb specjalnych DGSE.

Aresztowany z nią mężczyzna Alain Nacoues Turengie jest według doniesień prasy francuskiej majorem DGSE i był instruktorem w ośrodku szkoleniowym oświatników na Korsyce.

Wierzył w Opatrzność

W szpitalu w Greenville zmarł Charles Prince, którego ukąsił grzechotnik. Sprzeciwiał się on zastosowaniu przez lekarzy jakiegokolwiek terapii, gdyż do końca był przekonany, że Bóg nie pozwoli mu umrzeć.

Dziś o Radiu

PIĄTEK, 23 SIERPNI

PROGRAM I

10.00 Zobliżeni zwiad. 10.00 Lato z radiem, 10.05 Wiad. 10.30 Muzyka folklorem malowana, 10.45 Rolnic. wiad. 10.55 „Płesni, które nasyli trąd pod kierzem”, 11.00 Wiad. 11.05 „Rym”, 11.05 Wiad. 11.15 Muzyka i aktualności, 11.30 Mała Polihymnia, 11.40 Wiad. 11.50 W poszukiwaniu ulubionej melodii, 12.00 Wiad. 12.30 Radio dzieciom, 20.00 Wiad. 20.15 Koncert żywych, 20.25 Wiersze dla Ciebie, 21.15 Muzyka baroku, 22.00 Wiad. 22.05 Rymy i rymy instrumentalki, 22.30 Repetycja z jazzu polskiego, 23.00 Wiad. 23.25 Dyskoteka przed sobotą.

PROGRAM II

10.00 Wakacje melomana, 10.05 Zawsze po jedenastej, 11.10 Muzyka, 11.15 non stop, 11.20 Z muzyką polską przez wieki, 11.25 Miles Davis lat 60-tych — Decoy, 11.30 Serwis informacyjny (I), 11.35 „Kandydat steradekchich rolników” aud. H. Smolaga (I), 11.40 Z malowanej strony, 11.50 Album operowy, 14.00 Nowości krajowej fonografii, 14.30 Fotorol na mapie świata, 15.00 „Stryny z Titan”, 15.10 Złote czy nieznane, 15.20 Muzyka na syntezatorze, 15.30 Wielka dziesiąta, wilecy wytykany, 15.50 „Kolcho-son”, 17.05 Rozwiązanie zag. muz. Radio-ranka (I), 17.15 Aktualności dnia (I), 17.30 Raz na ludowo — opr. M. Hoffmann (I), 17.40 Spotkanie i refleksje — aud. U. Mikolajczyk (I), 18.15 W. Afelta wspominki z jazzem i nie tylko., (I), 18.30 Wskazyj Klub Stereo, 18.30 „Tylko jazz” słuch. 18.30 Studio festiwalowe — Sopot 85.

PROGRAM III

10.00 Wakacje ze swiętami, 10.05

PROGRAM IV

10.00 „Jaworowy most” słuch. 10.30 Kolekcja płytowa, 10.00 Z biegiem Warty, 10.50 Młodzi pianści polscy, 11.10 Rozmowy o wychowaniu, 11.20 Polskie zespoły instrumentalne, 11.30 Radio Moskwa, 11.00 „Smutek w samotności”, 14.00 Popołudnie Młodych Słuchaczy, 16.10 Instrumentarium muzyki rozrywkowej, 16.30 „Powstańca elektryczny”, 17.05 Muzyka na lenie popołudnia, 16.00 „Kon mój przyjaciel”, 18.30 Muzyczne hobby, 18.40 Studio Eksperymentów, 19.00 Złotnik polski, 19.50 „Na miły półce książek doko”, 20.50 „O młodości”, 21.00 Antologia muzyki kameralnej, 21.50 „Czarne chmury kołnierz wstęchawiat?”, 22.00 Muzyka, terapia, 22.30 „W opinii uczonych”.

PROGRAM V

10.00 Wakacje z przebojami, 10.05 „Śmierć buntownika”, 10.30 W teatrze Trójki, 10.30 Powtórka z rozrywki, 14.00 Lato w filmach, 15.05 Wakacje na dwóch kółkach, 15.20 Premiera i bisy, 15.50 „W samotności”, 16.05 Zapraszamy do Trójki, 16.05 „Potop”, 16.30 Trzecie zwycięstwo, 16.50 „Śmierć buntownika”, 20.00 Po Nadbaltyckich Spotkaniach Błusowych, 20.45 Klub Trójki, 21.15 Trzy kwadransy jazzu, 21.45 Klub Trójki, 22.15 Śpiewać poezje, 22.45 „Spotkanie z Zbigniewem Bienkowskiem”, 23.00 Zapraszamy do Trójki.

PROGRAM VI

10.30 DT — wiadomości

10.40 Film dla 3 zmiany: „Mikołaj Szuchaj — zbrojnik” — film prod. CSRS

12.25 Domator — życie od kuchni

17.20 DT — wiadomości

17.30 Studio „Lato”

18.50 Wystąpienie ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Socjalistycznej Republiki Rumunii

19.00 Dobranoc: „Pałak Chwał, wierszyk bra!”

19.10 Tele-gol

19.20 Dziennik

20.00 Monitor rządowy

20.30 XXII Międzynarodowy Festiwal Piosenki — Sopot 85 konkurs o Nagrodę Burzystynowego Stowiska — w przerwie: DT — komentarze — oraz — Żyłwa 85

24.00 DT — wiadomości

PROGRAM VII

17.35 Przebieg dnia

17.40 „Wilhelm Milczarek” (8) — holenderski serial hist.

18.30 Wiadomości (I)

19.00 Ja ty, my — widowisko publ.

19.20 Przeboje „Dwójki”

19.30 Dziennik

20.00 Ja ty, my — widowisko publ.

20.30 Suita na dwa zmysły — program baletowy

21.25 Kalendarz wyborczy

21.55 Relacja ze Spartakiady Armii Zaprzyjaźnionych

22.50 Stan krajowy — wiad. (I)

23.20 DT — wiadomości

23.55 Było nie minęło — magazyn filmów dok.

PROGRAM VIII

10.00 Wakacje z swiętami, 10.05

PROGRAM IX

9.00 Domator — „Rekole”

9.10 Teleferie: — wakacje z komputerem — „Rozbiegany autobus” — czech. film muzyczny

10.20 Domator — porady

PROGRAM X

10.30 DT — wiadomości

10.40 Film dla 3 zmiany: „Mikołaj Szuchaj — zbrojnik” — film prod. CSRS

12.25 Domator — życie od kuchni

17.20 DT — wiadomości

17.30 Studio „Lato”

18.50 Wystąpienie ambasadora nadzwyczajnego i pełnomocnego Socjalistycznej Republiki Rumunii

19.00 Dobranoc: „Pałak Chwał, wierszyk bra!”

19.10 Tele-gol

19.20 Dziennik

20.00 Monitor rządowy

20.30 XXII Międzynarodowy Festiwal Piosenki — Sopot 85 konkurs o Nagrodę Burzystynowego Stowiska — w przerwie: DT — komentarze — oraz — Żyłwa 85

24.00 DT — wiadomości

Godz. 16.45 przy pięknej słonecznej pogodzie śmigłowce szturmowe wystartowały nad pole walki. Pojawili się znielazka tuż nad wierzchołkami drzew pobliskiego lasu. Lotem koszącym wymagającym niemal skrajnych zdolności pilotów, zbliżyli się do nadjeżdżających czołgów „nieprzyjaciela”. Leciały parami. W pewnym momencie nastąpił atak. Pociski i wielka precyzja zniszczyły makiety imitujące czołgi. Były to kierowane pociski rakietowe. Po chwili nadleciał następny klucz śmigłowców ze sporym zapasem pocisków kierowanych. Tym razem pojawiły się one wysoko nad lasem.

Dowódca Wojsk Lotniczych — gen. dyw. pil. Tytus Krawczyk obserwujący na poligonie lotniczym ćwiczenia w zastosowaniu śmigłowców bojowych na współczesnym polu walki jest wyraźnie zadowolony z wysokiego kunsztu pilotów. I oto kolejny atak z nieba. Poprzedza go charakterystyczny manewr śmigłowców — szybko wznoszą się wyżej i potem nurkują i ostrzeliwują pozycje „wroga”. Trafiają bezbłędnie.

Śmigłowce tak jak nagle pojawiły się tak zniknęły za lasem po wykonaniu swojego bojowego zadania. Makiety wozów pancernych dymia w zagajniku. Po

Smigłowce szturmowe atakują...

chwili szturmują kolejne pary śmigłowców. Teraz bombardują one z dużej wysokości kolumny czołgów. Ogień, dym, obrzytnie leje, nieliczne tylko szczątki makiety imitujących czołgi, wozy pancerne i inne uzbrojenie, „przeciwnika” — oto co pozostało po ataku śmigłowców.

Koniec ćwiczeń. Teraz kolej na pytania, które nasunęły się obserwującym je dziennikarzom — członkom Klubu Publicystów Lotniczych SDRPL zaproszonych na jeden z poligonów wojsk lotniczych z okazji Święta Lotnictwa. Wprowadzie ćwiczenia były

niezmiernie ciekawe i nikt z nas po ich obejrzeniu nie miał wątpliwości, że śmigłowce są bardzo groźne dla nieprzyjaciela, ale czy istotnie mogą one odnieść na współczesnym polu walki decydujący wpływ w ataku? Przecież na tak niewielkiej wysokości łatwo można maszynę zestrzelić.

Czy rzeczywiście łatwo? — Wiadomo, że w taktyce wo-

Od specjalnego wysłannika

jennej — wyjaśniają dziennikarzom piloci śmigłowców szturmowych ppłk Stanisław Wilkier i pilk Jerzy Zarówny — większa szybkość działania daje przewagę nad przeciwnikiem. Pozwala wykonywać na niego niespodziewane uderzenia i uprzedzać w zajmowaniu dogodnych do walki pozycji. Wiadomo też, że wojska lądowe osiągnęły to co można uznać za maksimum prędkości poruszania się na współczesnym polu walki przy użyciu szych pojazdów. Dalsze zwiększenie tej szybkości mogą zapewnić jedynie śmigłowce. To jeden z ważnych powodów kariery śmigłowca bojowego.

A drugi? To potrzeba zwiększenia możliwości klasycznego ognia wojsk lądowych. Rolę tę powierzono również śmigłowcom. Nie chodzi tu tylko o kierowanie ogniem artylerii z powietrza i tym samym zwiększenie jego skuteczności. W ostatnim bowiem okresie zaczęto uzbrajać śmigłowce bojowe w różnego rodzaju rakiety i pociski oraz bomby przystosowane do zwalczania czołgów i innych pojazdów opancerzonych. Śmigłowiec wyposażony w pociski przeciwpancerne ma duże możliwości w zwalczaniu broni pancerniej przeciwnika. Dość powiedzieć, że jeden patrol śmigłowców bojowych może zniszczyć nawet kompanię czołgów wroga. Natomiast klucz śmigłowców jest zdolny wyeliminować z walki nawet batalion czołgów. A już cztery klucze śmigłowców przeciwpancernych — jak obliczają specjaliści wojskowi — może z powodzeniem prowadzić walkę z pułkiem czołgów nieprzyjaciela.

Są to niezaprzeczalne zalety śmigłowców bojowych tym bardziej, że czołgi nadal stanowią najsilniejszą klasyczną broń. Zni-

szczenie już kilku z nich przez śmigłowce może w decydującym stopniu zmienić sytuację w krytycznym momencie walki.

A co do łatwego zestrzelenia śmigłowców w walce z czołgami — to istotnie — twierdzą piloci — istnieje taka możliwość, ale niezbyt wielka. Po prostu, czołgi są duże, trudne do ukrycia, a poza tym ich stosunkowo mała prędkość poruszania się w terenie sprzyja skutecznemu atakowi z powietrza. I jeszcze jedna ważna okoliczność o której trzeba pamiętać, to fakt, że podczas lotu bojowego śmigłowców wykorzystuje się w pełni maskujące właściwości terenu tak, aby zapewnić sobie swobodę manewrów i skutecznie zabezpieczyć się przed ogniem nieprzyjaciela.

A że nasi piloci śmigłowców znakomicie opanowali te umiejętności mogliśmy się przekonać obserwując ćwiczenia na poligonie lotniczym.

Zalety bojowe śmigłowców nie kończą się bynajmniej na ich użyciu do zwalczania środków opancerzonych. Mówiono nam, że odpowiednio uzbrojone mogą m. in. z powodzeniem dezorganizować system dowodzenia nieprzyjaciela, zwalczając punkty za-

Foto: Piotr Malarski

opatrywania, paraliżować manewry na polu walki, wspierać pododdziały specjalnego przeznaczenia oraz niszczyć cele powietrzne. Trzeba tylko do każdego rodzaju ataku bojowego zapewnić śmigłowcom odpowiednią broń, która gwarantuje moc i skuteczność ich walki z przeciwnikiem.

W czasie pokoju — a jest to już osobny, ale bardzo ważny rozdział w działalności lotnictwa wojsk lądowych wyposażonych w śmigłowce — to pomoc gospodarce narodowej. Liczne są tego przykłady. Dowódca Wojsk Lotniczych gen. dyw. pil. Tytus Krawczyk podczas konferencji prasowej na poligonie lotniczym z uznaniem mówił o udziale lotnictwa śmigłowcowego w roli dźwignów na wielu budowlach przemysłowych kraju. Każda taka akcja, a było ich kilkadziesiąt — przynosiła gospodarce milionowe oszczędności. Znany jest też udział śmigłowców w walce z żywiołem. Każdego roku ich doskonale wyszkolone załogi wspólnie z saperami walczą z zatorami lodowymi na rzekach. Śmigłowce brały również udział w akcji ratowniczej w czasie ogromnej powodzi w Płocku.

A ostatnio polskie wojskowe śmigłowce latają również nad Etiopią. W trudnych warunkach klimatyczno-pilotażowych w ramach Polskiej Lotniczej Eskadry Pomocy Etiopii rozwożą one żywność i lekarstwa w niedostępne, pozabawione dróg górzyste rejony tego kraju.

I to też jest, jakże odpowiedzialna i piękna służba polskich pilotów niosących pomoc głodującej ludności Etiopii, pilotów, którzy 23 sierpnia obchodzą swoje rocznicę Święta Lotnictwa.

JERZY KRASKOWSKI
Foto: Piotr Malarski

W analizach podłoża faszyzmu i rasizmu pojawiały się głosy o stosowaniu taryfy ulgowej przez władze krajów EWG wobec skrajnej prawicy i o ostrzejszym karaniu za analogiczne przewrzenia ekstremistów lewicowych. Prof. Mandel z uniwersytetu brukselskiego stwierdził, że pewne odłamy klas panujących finansują przestępczą działalność. Zapełniali o czujność, gdyż w pewnych warunkach burżuazja i wielki kapitał mogą zwiększyć poparcie finansowe dla skrajnej prawicy w nadziei, że rozwiąże ona niektóre problemy społeczno-gospodarcze.

W ramach wprowadzania w życie środków, zmierzających do przewyciężenia pijaństwa i alkoholizmu oraz wykorzenienia bimbrownictwa, a także w celu zwiększenia spożycia soków owocowych, Komitet Państwowy ZSRR dr. Gen obniżył od dnia 15 bm. ceny detaliczne tychże soków średnio o 23 proc. Dla przykładu cenę soku jabłkowego obniżono z 90 do 60 kopiejek za litr, a soku winogronowego — z 1,10 rb na 85 kopiejek również za 1 l.

Przewodniczący Niemieckiej Konferencji Biskupów, kardynał Joseph Hoefner zarzucił teologię wyzwolenia, rozporozważając zwłaszcza w Ameryce Łacińskiej, że czuje ona tak wielką odrazę do kapitalizmu, iż od początku można założyć jej „tak” dla obalenia tego systemu”. Podczas konferencji w Instytucie Niemieckiej Gospodarki w Kolonii Hoefner oświadczył, że teologia ta „jest w istotnych miejscach nie do pogodzenia z nauką społeczną Kościoła”. Teologia wyzwolenia rozumie wyzwolenie przede wszystkim jako ratowanie wyzyskiwanych biednych z ucisku społecznego, co jest interpretacją jednostronną, wzbudzającą zastrzeżenia z punktu widzenia świętego dzieła Chrystusa”.

W Związku Radzieckim przystąpiono do opracowywania prawa o wynalazkach. Zostaną w nim sformułowane podstawowe zasady określające ogólne kierunki prawnej regulacji wynalazczości. Zapewnione zostanie podwyższenie roli moralnych i materialnych czynników oraz znacznie zmniejszona zostanie przepaść dzielącą czas opracowania technicznego i czas wypłaty wynagrodzenia za opracowanie.

Za kilka tygodni odbędą się w Moskwie V Międzynarodowe Targi Książki pod hasłem: „Książka w służbie pokoju i postępu”. Swój udział w ekspozycji zgłosiło już ponad 2 tysiące firm i organizacji.

Moskiewskie targi książki mają już swoją bogatą tradycję i cieszą się rosnącym zainteresowaniem. W 1977 roku, podczas I Międzynarodowych Targów Książki w Moskwie radzieccy przedstawiciele podpisali z partnerami zagranicznymi 1269 kontraktów eksportowo-importowych. W 1979 r. było ich już ponad 1861, a w 1981 roku — 2057. Podczas ostatnich targów w 1983 roku — 2643. Trzeba przy tym wziąć pod uwagę że dwie ostatnie imprezy były bojkotowane przez USA, które odmówiły subsydiowania ekspozycji amerykańskich wydawców. Mimo to — liczni amerykańscy wydawcy przybyli do Moskwy indywidualnie i podpisali z radzieckimi wydawcami rekordową liczbę kontraktów (wśród państw niesocialistycznych).

We wszystkich tych latach radzieckie oficyny nie tylko utrzymywały tradycyjnie już wysoki poziom wydań książek autorów zagranicznych w przekładzie na język rosyjski,

Przed V Międzynarodowymi Targami Książki

Polscy wydawcy pakują walizki (Korespondencja z Moskwy)

ale także systematycznie zwiększają ich wolumen. Obecnie w ZSRR wydaje się rocznie ponad 2 tysiące książek autorów zagranicznych ze 100 krajów o łącznym nakładzie przewyższającym 160 milionów egzemplarzy.

Tak jak poprzednio, dużo wydaje się książek autorów z USA, Wielkiej Brytanii, RFN, Francji, Włoch. Natomiast w tym samym czasie wydawnictwa tych państw, głównie z powodów politycznych znacznie zmniejszyły wydawanie książek autorów radzieckich. Dotyczy to głównie literatury pięknej, w mniejszym zaś stopniu ograniczenia te odnosi się do książek naukowo-technicznych.

Mimo politycznych uwarunkowań rozszerza się krąg i charakter międzynarodowych kontaktów wydawców. Dzięki osiągnięciu porozumieniem podczas moskiewskich targów zagraniczni wydawcy w kręgach zachodnich publikują liczne prace badawcze znanych radzieckich naukowców, filozofów historyków ekonomistów. Podczas IV międzynarodowych targów ZSRR, wspólnie z wydawcami krajów socjalistycznych zawarły porozumienia z firmami wydawniczymi z Wielkiej Brytanii, Włoch i Japonii na 200 wspólnych wydań książkowych.

Stalymi uczestnikami moskiewskich targów książki są również polskie wydawnictwa. Do udziału w tegorocznej imprezie zgłosiło się około 50 naszych wydawców m. in.: KAW, KIW, „Interpress”, PIW, PWN „Arkady”, wydawnictwa rolnicze i leśne. Nad całością polskiej ekspozycji będzie sprawować pieczę Centralny Handlu Zagranicznym „ARS — Polona — Ruch”. Scenarzystą ekspozycji jest Eugeniusz Piłszek. Ponadto Polska założyła swój udział w specjalistycznych wystawach „Młodzież w walce o pokój” i „Książka społeczno-polityczna”. Przedstawiciele naszego kraju uczestniczą będą również w sympozjach organizowanych w ramach V Międzynarodowych Targów Książki.

ZENON KURKOWSKI

Ustroju dawnej przedrozbiorowej Polski niepodobna zrozumieć, nie zapoznając się z instytucją zwaną konfederacją. Konfederacje były to związki wewnątrz danego stanu lub międzystanowe, zawierane dla osiągnięcia określonych celów. Zastępowały one organy władzy państwowej, gdy te nie mogły ować celów zagwarantować, albo jak to się później od XVII wieku coraz częściej zdarzało, przeciwko władzy, w tym przypadku królewskiej. Konfederacje tworzyły własne organy władzy. Wykonawczą funkcję pełniła tzw. generalność na czele z marszałkiem, posiadającym przy sobie tzw. konsyliarzy. Najwyższą władzę stanowiła walna rada, wybierana przez sejmiki konfederackie. W przeciwieństwie do Sejmu przy podejmowaniu uchwał, obowiązywała większość głosów. Konfederacje miały własne wojska na których czele stali regimenterze. Jeśli te swoiste ligi zawiązywało we wszystkich lub w większości województw, nazywane były konfederacjami generalnymi.

Instytucja tych lig sięga średniowiecza. Znane są konfederacje miast wielkopolskich z 1302 i 1350 r., utworzone dla zwalczania rabusiów i zapewniania spokoju na drogach oraz bezpieczeństwa handlu. W latach 1406—1407 w Piotrkowie szlachta zawiązała konfederację przeciwko duchowieństwu i jego roszczeniom podatkowym (dziesięcinny) i sadowniczym.

Konfederacje potem zniknęły, aby odrzucić się w początkach XVII w. i wówczas stały się uznana instytucją życia politycznego. Zmienił się jednak ich charakter. Często król inspirował je oligarchia magnacka, występująca w obronie swych partykularnych interesów przeciwko królom (konfederacje: szczebrzeszyńska, barska, targowicka). Jeśli konfederacja nie była uznana przez króla (a mógł on uznać i uznał nawet skierowane przeciwko niemu) traktowano ją jako bunt zwany rokoszem (najbardziej znane rokosze Zebrzydowski i Lubomirski). Zdarzało się, że i król nie mogąc niczego załatwić w Sejmie, mniej lub bardziej skrycie sprzyjał zawiązywaniu konfederacji. Jak np. tzw. Sejm Niemy 1717 w czasie trwania konfederacji targowickiej. Na tymże Sejmie Niemym formalnie zniesiono konfederacje, ale nie miało to jak przyszłość okazała, istotniejszego znaczenia.

Konfederacje, które — teoretycznie — dawały szanse reformowania ustroju państwowego, w istocie obok panującej doktryny sejmowładztwa i zasadzie jednomyślności posłów, były dodatkowym czynnikiem osłabiania władzy centralnej, czyli królewskiej. Rozstrzągały one spójność państwa i zwiększały jego niemoc w polityce zewnętrznej. Nie widać dziwnego, że choć siedzieli króli z ustroju Rzeczypospolitej, to jednocześnie robili wszystko, aby niczego w nim nie zreformowano.

A gwoździem prawdziwej historycznej należy przypomnieć, że byli w Rzeczypospolitej ludzie przestrzegający przed rozpasaniem złotej wolności szlacheckiej i osłabieniem władzy królewskiej. Czynił to w swoich proznych kazaniach na przełomie XVI i XVII w. ks. Skarga, domagając się dziedziczości tronu i wzmocnienia władzy króla. (Tenże ks. Skarga nie przeszył tolerancją wobec innowierców, ale to już inna sprawa).

Przeciwko szumnie głoszonemu hasłu, że „Rzeczpospolita nierządem stoi” (dzisiaj powiedzielibyśmy „bezładem”) występowali w swoich traktatach politycznych Stanisław Leszczyński i Stanisław Konarski.

Przebudzenie nastąpiło na Sejmie Czteroletnim (1788—1792). Świadomość zagrożenia niezawisłości państwa wśród świątliwych ludzi tamtej epoki, zgrupowanych w stronnictwie, które nazywało się patriotycznym, nakazywała podjąć energiczne działania. Sytuacja zewnętrzna temu sprzyjała. Prusy

zdawały się popierać zwolenników reform, choć potem wiarołomnie odstąpiły od udzielonych obietnic. Nie sposób oddać tu całej złożonej sytuacji międzynarodowej. Ważne jest to, że reformatorzy uznali, iż najwyższy czas przystąpić do akcji. Zdawano sobie jednak sprawę, że znaczna część magnaterii, wśród której nie brakowało płatnych stronników Katarzyny II a także wcale liczna rzesza szlachty otumanionej demagogicznymi hasłami o zagrożonej „ziemnej wolności”, nie uległa tak łatwo.

Wszystko odbyło się niemal spiskowo. Co więcej udało się pozyskać króla Stanisława Augusta. Najdogodniejszym sposobem przeprowadzenia tego swobodnego zamachu stanu było zawiązanie konfederacji „pod której węzłem” (tak wtedy to określano) — jak wiadomo — obowiązywała zasada przegłosowania uchwał większością głosów. Tak też się stało. Na czele stanął marszałek Stanisław Małachowski i Kazimierz Nestor Sapieha. Spodziewano się szybkiego uchwalenia reform. Niestety, obrady trwały aż cztery lata. Zdecydowały o tym rozbieżne interesy różnych grup. Podczas gdy jedne — jak stronnictwo patriotyczne — chciały przyspieszyć tok prac, to inne grały na zwłokę. Sam król ciągle nasłuchiwał, czy z dalekiego Petersburga nie dojdą go gromy carycy.

Entuzjazm był wszakże ogromny. Zaraz na początku obrad uchwalono zwiększenie liczby wojska do 100 tys. i zamiast niepowyższych hetmanów powołano Komisję Wojskową.

Jednakże, jak pisze historyk J. A. Gierowski „zabrakło (...) gotowości do rzetelnego przyłożenia się do zaspokojenia najważniejszych potrzeb Rzeczypospolitej. Fatalnie wyglądała sprawa znalezienia środków na utrzymanie armii na której miała się oprzeć niepodległość kraju. (...) Sejm najpierw odwoływał się do ofiarności publicznej”.

Dopiero po upływie pół roku zdecydowano się wprowadzić „ofiarną wieczystą”, tj. ofiarę dziesiętą grosza. Ten 10 proc. podatek nałożony na szlachtę i 20 proc. nałożony na dobra kościelne, nie przyniosły jednak spodziewanych wpływów i nie wystarczały na powołanie stutysięcznej armii.

Szło więc jak po grudzie, choć sytuacja nagliła do pospiechu.

Dopiero w 1791 r. uchwalono konstytucję zwaną od dnia przyjęcia — trzeciomajową. Ona to właśnie stanowiła największe osiągnięcia i Sejmu Czteroletniego, i całego polskiego przedrozbiorowego parlamentaryzmu. Była to druga, po amerykańskiej (1787) konstytucja pisana i zawierająca zasadniczą reformę ustroju. Wprawdzie chłopom zapewniła zaledwie wzięcie „pod opiekę rządu krajowego”, za to mieszczanie uzyskali w Sejmie reprezentację i prawo dostępu do niektórych urzędów.

Ale szczególnie istotne zmiany wniosła konstytucja w dziedzinie ustrojowej. Oddał miął być stały rząd o określonych uprawnieniach. Wprowadzono nowoczesną zasadę odpowiedzialności ministra przed Sejmem, który mógł kwalifikowaną większością uzdzielić mu wotum nieufności. Ograniczono uprawnienia senu.

W konstytucji definitywnie znoszono liberum veto, konfederacje i zasadę wolnej elekcji — główne ostoje anarchii szlacheckiej. Tron miał być dziedziczny.

Ale opozycja nie dała za wygraną. Szczesny Potocki, Seweryn Rzewuski i Franciszek Ksawery Branicki udali się do Petersburga kolatając u Katarzyny o pomoc w przywróceniu dawnej struktury Rzeczypospolitej, napotykać zresztą na przychylność. Katarzyna nie była zachwycona tym, co się stało w Warszawie. Oponenci mogli liczyć na jej wsparcie. Zawiązała konfederację targowicką i przy pomocy wojsk rosyjskich ruszyła przeciwko „swobodzie dawnej Rzeczypospolitej”.

Gdy chwalebny król przystąpił do targowiczan, dzieło Sejmu Czteroletniego zostało przekreślone. Ale pamięć o nim trwa do dziś.

przed wyborami ZEBRANIA KONSULTACYJNE Trwają obywatelskie zebrania konsultacyjne kandydatów na posłów z wyborami...

USTALENIA SZTABU ZAOPATRZENIOWEGO WIECEJ CIENKICH ZESZYTÓW MIĘSO W CENTRUM UWAGI MARGARYNA - JEST CZY JEJ NIE MA?

Na wczorajszym posiedzeniu sztabu zaopatrzeniowego omawiano m. in. perspektywy nadchodzącego sezonu zakupów szkolnych. Ponieważ zarówno zamierzenia, jak i praktyce - a z tą bywa różnica - poświęciliśmy ostatnio tylko, że wszystkie wskazują na to, iż cienkich, czyli 16- i 32-kartkowych zeszytów będzie więcej niż przewidywano...

W sklepie „Cepeli” przy pl. Wolności 8 otwarto wczoraj wystawę pt. „Tkanina artystyczna w Cepeli”. Prezentują na niej swój dorobek w dziedzinie tkaniny cepeliowskiej...

Niedzielną wycieczką W najbliższą niedzielę (25 bm.) PITK zaprasza łodzian na wycieczkę pieszą za miasto. Trasa: Główna - Dolina rzeki Mroczycy...

W przyszłym roku koniec zamiany gazu

Spośród 320 tys. łódzkich odbiorców gazu jeszcze ok. 40 tys. korzysta z gazu koksowniczego. Trwają dalsze prace związane z zamianą gazu koksowniczego na gaz ziemny w różnych rejonach Łodzi...

Nie wszyscy przywykli, że sklepy przy Piotrkowskiej otwierają się znów dopiero o godz. 11. (K. K.)

W przyszłym roku zakończą się w Łodzi wszystkie prace związane z przelocowaniem domów, koczujących jeszcze z gazu koksowniczego na gaz ziemny...

Kolegium ukarało

Kolegium ds. Wykroczeń dla dziecięcy Górna rozpatrywało sprawę 48-letniego Jarzema Włoki, który po piciu alkoholu (2,47 promila) wyczołczył bezτροsko na jezdni, nie bacząc na jadący samochód...

NA WEEKEND DO MALINKI

W jednym z cieplejszych dni tegorocznego lata (niestety, nie jest ich wiele) reporter „DL” wybrał się w okolice Łodzi do lasu i nad wodę. Niedaleko Zgierza znajduje się w Malince ośrodek wypoczynkowy, prowadzony przez MOSR w Zgierz. W zimie są tu znakomite tereny do uprawiania narciarstwa...

CO Gdzie Kiedy - a circular logo with text inside.

Table with columns for location, name, and phone number. Includes 'WAZNE TELEFONY' and 'TEATR'.

HISTORIA RUCHU REWOLUCYJNEGO (ul. Gdańska 13) godz. 11-17. ODDZIAŁ BADGOSZCZ (ul. Zgierska 147) godz. 8-16. ARCHEOLOGICZNE I ETNOGRA. FIZYKNE (pl. Wolności 14) godz. 11-18.

WYSTAWY GALERIA SZTUKI (Wolczajska 2) godz. 11-18. OSRODEK PROPAGANDY SZTUKI (park Sienkiewicza) godz. 11-18. GALERIA BALUCKA (Stary Rynek 3) godz. 11-18.

KINA BALTYK - „Był albo nie był” USA od lat 15, 16, 17, 18, 19, 20. PALMIARNIA czynna w godz. 10-18 (oprócz poniedziałków). OGRÓD BOTANICZNY - czynny od godz. 9 do zmroku.

AMBULATORIUM DORAZNEJ POMOCY ul. Sienkiewicza 157, tel. 36-57.06 w. 31. - Gabinet chirurgiczny czynny całą dobę.

Wreszcie... wybiła godzina 23, wszystkie taksówki podjeżdżają na postój. Nie rozumiemy oburzenia naszego czytelnika, który poinformował o powyższym zdarzeniu...

DARUJ KREW RATUJ ŻYCIĘ! - Advertisement for a blood donation drive featuring a woman's portrait and a Red Cross logo.

KOMBINAT MASZYN WŁÓKIENNICZYCH
„POLMATEX-WIFAMA”
Łódź, ul. Armii Czerwonej 89

WSPÓLNIE Z

Wojewódzką Komendą Ochotniczych Hufców
Pracy
Łódź, ul. Sienkiewicza 63

OGŁASZAJĄ

ZAPISY KANDYDATÓW

do dochodzącego Ochotniczego Hufca Pracy
dla młodzieży w wieku 16—18 lat,
w zawodach:

- ◆ TOKARZ,
- ◆ FREZER,
- ◆ ŚLUSARZ-WIERTACZ.

Zakład zapewni absolwentom hufca pracę w
wyznaczonym zawodzie oraz możliwość kontynuowa-
nia nauki w Średnim Studium Zawodowym.

Kandydaci winni przedłożyć:

- świadectwo ukończenia szkoły podstawowej
lub zaświadczenie o uczęszczaniu do ostat-
niej klasy,
- 2 fotografie,
- kartę zdrowia.

Zapisy przyjmuje i szczegółowych informacji
udziela dział kadr i szkolenia zawodowego kombinatu,
Łódź, ul. Armii Czerwonej 89, telefon
74-07-07 wew. 267. 3068-k

SPRZEDAM magiel elek-
tryczny, nowy. Lipce
Reymontowskie, tel.
16-08.

ZX-81 16 K kupię. Tel.
57-72-98. 26718 g

SPRZEDAM zeberka żel-
wne dł. 110, telefon
53-45-42. 26792 g

SPRZEDAM ściągacz bis-
torowy, biały i grana-
towy, Zgierz, Lechonia
8 m. 8, os. 650-lecia,
bl. 35. 26778 g

CZTEROTOMOWĄ ency-
klopedię sprzedam. Tel.
33-74-82. 26863 g

FUTRO karakulowe czar-
ne — nowe sprzedam.
Brzeziny 36-57. 4778 g

SPRZEDAM dwa krosna
kortowa-zakardowe wżo-
wówkę i krzyżówkę o-
raz maszyny zakardo-
wa. Tel. 15-81-07 po
godz. 13. 1866 g

BLAM — lapki karaku-
lowe, czarne — sprze-
dam. Tel. 86-04-42. 4844 g

SKRZYPCE nowe i stru-
ny — sprzedam. Tel.
51-17-19. 4830 g

RODOWODOWE szczepi-
ta owczarki niemieckie
po championie, za-
dronki truskawek Sen-
ga-Sengana — sprze-
dam. Kreca 88 dojazd
16". 26849 g

CHARTY afgańskie —
sprzedam. Choiniska 11.
26434 g

Pojazdy

SPRZEDAM „Zastawę”
1100p (1979) lub zamie-
nię na „126p”. Młynar-
ska 2/43 po 15. 26819 g

KUPIE „Poloneza” dwu-
letniego w dobrym sta-
nie, (niebudy przebieg)
Oferty 26798 Biuro O-
głoszeń, Piotrkowska
96.

SPRZEDAM: „Wolga”, sil-
nik M 21, smażalnicę
ruchomą, przyczepę,
dywan 2,70 x 4,00, lo-
dówkę 2401. Tel.
84-84-03.

SPRZEDAM tylną szybę
„Zastawy” 1100p. Ofery
4840 Biuro Ogłoszeń,
Sienkiewicza 3/5

SPRZEDAM karoserie
126p, rozbiły przed.
Tel. 15-69-31. 26855 g

SILNIK wysokoprężny —
„Turbo 180 KM” sprze-
dam, tel. 11-15-42 po 20
4826 g

Lokale

KWATERUNKOWE M-2
41 m kw. zamienię na
M-3 kwaterunkowe z
telefonem. Tel. 55-56-33
po 16. 26839 g

WARSZAWA M-4 zamie-
nię na M-4 Łódź. Ofery
26660 Biuro Ogłoszeń,
Piotrkowska 96.

SWINOUJŚCIE — M-3,
44 m, spółdzielcze z te-
lefonem zamienię na
równorzędne, z telefo-
nem w Łodzi. Swino-
ujście, tel. 74-242. 26524 g

M-2 własnościowe sprze-
dam. Tel. grzeszności-
wy 57-27-50. 26854 g

ZAMIENIĘ M-4 Radog-
szcz na równorzędne
43-57-41. 4841 g

CUDZOZIEMIEC — poszu-
kuje M-2, M-3. Ofery
4795 Biuro Ogłoszeń,
Sienkiewicza 3/5.

WOLNA kwatery studen-
cka 34-95-71. 4789 g

CUDZOZIEMIEC wy-
najmie M-1 umeblowa-
ne (dobry dojazd do
Arturówka). Ofery
4805 Biuro Ogłoszeń,
Sienkiewicza 3/5. 4604 g

POSZUKUJE mieszka-
nia „Sharp” dwukaso-
wowy — sprzedam. Tel.
84-72-86. 4911 g

NIEKREPUJĄCE — po-
koje uczniom (studen-
tom) wynajmę. Mięto-
wa 7/2. 4813 g

PILNIE poszukuje sa-
modzielnego mieszka-
nia. Tel. 55-17-73. 26858 g

MAŁŻENSTWO poszu-
kuje mieszkania do
wynajęcia. Tel. 31-34-98
po 17. 26780 g

OBOKRAJOWIEC — po-
szukuje mieszkania na
3 miesiące. Tel. 34-32-50
(18—20). 26785 g

Nanka Praca

BLACHARZA samocho-
dowego, ucznia przy-
jmę. Mostleńska 5. 26823 g

26776 g
SZWACZKĘ rendelkę lub
emerytkę na overlock
zatrudnię. Tel. 33-80-78.
26853 g

EMERYTOW — renci-
stów, najchętniej mał-
żeństwo zatrudnię do
pracy w gospodarstwie
hodowlanym. Ofery
4781 Biuro Ogłoszeń,
Sienkiewicza 3/5.

TECHNIK mechanik po-
dejmię pracę prywat-
nie. Ofery 4811 Biuro
Ogłoszeń, Sienkiewicza
3/5.

GOSPODIA — potrzebna.
24-97-29. 4772 g

KROJCZY potrzebny
(kurtki, spodnie). Ofery
4771 Biuro Ogłoszeń,
Sienkiewicza 3/5.

ZATRUDNIĘ młodych,
zdolnych spawaczy ga-
zowych na bardzo do-
brych warunkach. Łódź,
Demokratyczna 59.

ZATRUDNIĘ fryzjerkę,
Maratońska 25. 26796 g

TOKARZ przyjmie pracę
na 1/2 etatu (prywat-
nie) w Łodzi. Ofery
4843 Biuro Ogłoszeń,
Sienkiewicza 3/5.

PRZYJMIĘ pracę z przy-
uczeniem: — krawiec-
two, gastronomia lub
dowolna branża sekto-
ra prywatnego. Ofery
4834 Biuro Ogłoszeń,
Sienkiewicza 3/5

PRZYJMIĘ zycia. Tel.
78-74-05 po 16 4629 g

ZATRUDNIĘ szwaczkę.
Zgierz Os. 650-lecia, Tu-
wima 115. Tel. 16-34-21
4823 g

POSIADAM pozwolenie
przyjmę pracę na over-
lock Łódź, Składowa 31
m 53a 4816 g

DWIE młode podejmę
pracę prywatnie zyci-
cie. Tel. 35-24-37. 4639 g

ZATRUDNIĘ chałupnicę
— zycie bielanin dzie-
ciacej. Ofery 27312 Bu-
ro Ogłoszeń, Piotrkow-
ska 96. 4604 g

Usługi

TELEPOGOTOWIE Wit-
kowski, 84-52-32 33-09-32
24643 g

ANTENY TV, UKF,
Janusz Wolniak. 51-13-51

TELEPOGOTOWIE. Ro-
siak. 43-28-87 24145 g

KINESKOPIY — regene-
racja. 57-83-00 Lubarto-
wicz. 1818 g

JOWISZ, NEPTUN, SO-
NY — autoryzowany
serwis, montujemy de-
kodery PAL, inż. Hoff
51-54-93

TELENAPRAWA 24-96-93
Bednarek. 4655 g

VIDEO — TV — KOLOR
naprawa, przestrajanie
inż. Hoff. 51-54-93 4603 g

TELENAPRAWA. 78-64-19
Kaczmarek. 23874 g

CYKLINOWANIE, laki-
erowanie 43-24-18 Tre-
la. 1588 g

NON-INSEKT — zwalca
robactwo — gwarancja,
rachunki. — 57-14-46,
74-36-00 Milewski. 806 g

CYKLINOWANIE par-
kietów Rusinkiewicz
43-77-65 635 g

DEKODER PALSECAM
zainstaluje. Inż. Bogu-
stawski. 43-68-18. 25570 g

CERUJE garderobę dzia-
linę, swetry, skóry, ko-
suchy, dywany. Paw-
likowska, Kościuszki 41
26823 g

PUSTAKI sprzedaje. Hu-
ta Jagodnica I. Lisiak.
1578 g

ZALUŻY przedświetlonec-
ne. Kłewka. 52-97-49. 447 g

STUDENT piernia, trze-
pie dywany, myje ok-
na. Rachunki Szewców
57-16-20, 52-71-51 4813 g

UKŁADY wydechowe.
Nadkola, haki holowni-
cne. Judyms 20 (od
Traktorowej). Inż. Myz-
kowski. 23604 g

ZAKŁADANTE karniszy,
drewnianych osłon kar-
niszy 84-55-58 Burwicz
4728 g

SEJF — instalowanie
skrytek sekretnych we
wszystkich typach o-
bięktów. Zabezpieczenie
drzwi (zamek, blacha,
blokady). Odosobne wy-
liczenia. Rachunki in-
stytucjom 52-91-32 An-
czewski. 1955 g

Różne

WSPÓLNKA do sto-
larni poszukuje lub
inne propozycje. Ofery
4806 Biuro Ogłoszeń,
Sienkiewicza 3/5.

„JDYLLA” Częstocho-
wa skrytka 748, dys-
kretnie kojarzy mał-
żeństwa. 2740 k

PRODUCENTOW mebli
poszukuje. 33-39-89. 25993 g

POSZUKUJE producen-
tów tkanin sztruks-
texas, frota i inne,
oraz producentów su-
waków ozdobnych do
kurtek, spodni. Tel.
18-13-55. 26588 g

PRZYSTĄPIĘ urzędowo
do spółki. Ofery 4837
Biuro Ogłoszeń, Sien-
kiewicza 3/5.

Zguby

ZGINEŁO prawo jazdy.
Chowański Mirosław,
Górnica 41/55. 26836 g

ZGUBIONO prawo jaz-
dy. Popek Julian, Pa-
sieczna 15/28. 26833 g

KRZYSZTOF Bruś zgubił
prawo jazdy kat.
B. Nawrot 91 m. 17. 26779 g

MARIAN Popławski,
Gospodarcza 3 zgubił
prawo jazdy. 26864 g

SKRADZIONO prawo
jazdy, Jabłoński Kazi-
mierz, Inowrocławska 9
4785 g

ZGUBIONO prawo jaz-
dy, Tadeusz Łukasz-
czyk, Łagiewnicka 271.
4819 g

Zarząd Inwestycji
Szkół Wyższych w Łodzi
ZATRUDNI NATYCHMIAST:
● inspektora ds. dokumentacji
technicznej,
● inspektora ds. wyposażenia
inwestycyjnego.
Warunki pracy i płacy do
omówienia w biurze zarządu.
3142-k

ZAKŁAD DOŚWIADCZALNY
Regionalnego Związku
Spółdzielni Inwalidów
w Łodzi, ul. Zbąszyńska nr 2
ZATRUDNI
▲ TOKARZY,
▲ FREZERÓW.
Warunki pracy i płacy do
omówienia w dziale spraw pra-
cowniczych (tel. 51-76-16 wew
299). Zakład wypłaca premię
tzw. motywacyjną.
3109-k

ORZECZENIE SĄDOWE
Wład Rejonowy w Łodzi wyrokiem z 9 maja 1985 r.
skazał JANA CIEPŁOWSKIEGO, ur. 18 czerwca 1957
r., s. Stanisława, zam. Łódź, ul. Solna 7, za handel
alkoholem bez wymaganego zezwolenia, na karę 1
(jednego) roku pozbawienia wolności i 80.000 złotych
grzywny. Ponadto zasądził 39.900 zł kosztów sądo-
wych. Jako karę dodatkową zarządził podanie wy-
roku do publicznej wiadomości.
3149-k

Wszystkim, którzy okazali prawdziwą przy-
jaźń i serce, a w szczególności byłym żołnie-
rzom 104 Kompanii AK w czasie potrzeby
S. + P.
WITOLDA POTZA
serdecznie dziękuję.
ZONA I DEBECI

Wszystkim, którzy oddali ostatnią postać
naszemu Synowi
**ANDRZEJOWI
SMOCZARSKIEMU**
m okazane serce i fizykość składają serdecz-
ne podziękowanie
RODZICE
Serdeczne wyrazy współczucia
KOL.
JADWIDZE BIELAWSKIEJ
z powodu śmierci
M E Z A
składają:
KOLEŻANKI I KOLEDZY z TERENO-
WEJ STACJI SANIT.-EPIDEMIOLOGI-
CZNEJ ŁÓDŹ-GÓRNA.

Spoleczne Przedsiębiorstwo
Budowlane
Zakład Transportu i Sprzętu
w Łodzi,
ul. Wróblewskiego 45/47
wydzierżawi
BARAKOWOZY.
Informacje — tel. 84-56-26 lub
84-69-92. 2811-k

WCZASY ODCHUDZAJĄCE
w Hotelu „Mrągowia”
w Mrągowie
w terminach: 22.09.—6.10.,
20.10.—3.11., 16.11.—30.11.,
7.12.—21.12.
i w roku 1986 proponuje Biuro
Usług Turystycznych „Intertour”.
Do dyspozycji: sala gimna-
styczna, basen, sauna, gabinet
odnowy biologicznej, gabinet
masażu, kąpiele ziołowe, zaje-
cia terenowe.
DOSKONAŁE WARUNKI
POBYTU.
Liczba miejsc w każdym tur-
nusz ograniczona. Sprzedaż
skierowań w siedzibie biura
„Intertour”, ul. Piotrkowska 76,
tel. 32-91-57.
ZAPRASZAMY.
3088-k

**Kupno-
Sprzedaż**

SPRZEDAM namiot 4-oso-
bowy, Łódź Kruszyń-
ska 19 po 16 27020 g

KOLEKCJONER kupi
stare lalki (tylko z
główkami z ceramiki
lub porcelany, nawet
w złym stanie). Pod-
wyżsoka, Sieradz, Ja-
giellońska 4 m. 1, tel.
42-15. 26844 g

KUPIE małą zamrażar-
kę. 78-75-61. 26807 g

PIEC do sauny sprze-
dam. Ofery 26785 Bu-
ro Ogłoszeń, Piotrkow-
ska 96.

Wyrazy głębokiego współczucia Rodzicom, Synowi i Młodzi z po-
wodu śmierci naszej drogiej Koleżanki
S. + P.
BARBARY LEWANDOWSKIEJ-CONIO
MONTAŻYSTKI FILMOWEJ
składają:
PRACOWNICY z WYDZIAŁU TECHNIKI DŹWIĘKU
i MONTAŻU WYTWÓRNI FILMÓW FABULARNYCH
w ŁODZI.
W dniu 20 sierpnia 1985 roku zmarła nagie, nasza Koleżanka
JANINA KLECZYŃSKA
z domu SNARSKA.
odznaczona Medalem 40-lecia PRL.
Pogrzeb odbędzie się w dniu 23 sierpnia br. o godz. 14.30 z ka-
nclaw cmentarza przy ul. Szczecińskiej.
Wyrazy serdecznego współczucia Rodzinie składają:
DYREKCJA, POP PZPR, ZW ZAW. KOLEŻANKI
i KOLEDZY z PRZEDSIĘBIORSTWA HURTU SPOZY-
WCZEGO ODDZIAŁ WOJEWÓDZKI w ŁODZI.

wczoraj zgłoszenie
dzisiaj
OGŁOSZENIE

SPRZEDAM książki, MZ-250 Tropi-
ki z koszem. Zgierz, Rudunki,
Tkacka 9. 5034 g/E

OPONY 165/18 kupię 92-15-85. 5033 g/E

PRZYJMIĘ współnika z gotówką.
Ofery 5015 Biuro Ogłoszeń, Sien-
kiewicza 3/5. 5015 g/E

PUDELKI biały miniaturowy —
sprzedam, Marchlewskiego 66/50,
bl. 264. 5011 g/E

PRZEMYSŁOWA maszyna kalotni-
czą do szycia — sprzedam Łódź,
Skowrońska 8. 5010 g/E

ZATRUDNIĘ wysoko kwalifikowa-
nego operatora-ustawiacza auto-
matów tokarskich Okowiana 49,
tel. 57-16-42. 5009 g/E

KWIACIARNIĘ kupię. 43-41-1a.
5005 g/E

SPRZEDAM ciągnik duży oraz
skrzynię biegów i obudowę tyl-
nego mostu do 40-11 Stolarczyk
Jan, Kędziorki 25 k. Brzeziny.
5004 g/E

„TARPANA” (1979) — sprzedam.
Piotrków — Męczce 78 a, tel.
101-77. 27393 g/E

„LADE” (1977) — sprzedam. Tel.
86-86-88. 27390 g/E

MYCIE okien. Instytucjom rachun-
ki. Nowak, tel. 32-77-84 27352 g/E

Z głębokim żalem zawiadamia-
my, że w dniu 21 sierpnia 1985 r.
przeżywszy lat 84 zmarł
ADAM GUDERSKI
Pogrzeb odbędzie się w dniu
23 sierpnia 1985 r. (piątek) o godz.
10.30 na cmentarzu komunalnym
na Ząrzewie.
Pogrzebi w głębokim smutku
ZONA, CÓRKI, ZIĘCIEWIE,
WNUKI i pozostała RODZINA

WTRYSKARKI poziome 150, piono-
wa, formy, zamówienie tanio
sprzedam. Chałubińskiego 55 A.
27361 g/E

SPRZEDAM tanie „Fiata 126p”
(1978). Tel. 57-85-87, godz. 16—18
27366 g/E

SPRZEDAM silnik diesel 504, 805,
skrzynię biegów, rozrusznik,
„Gold-Diesel” obudowę do skrzy-
ni. Tel. 86-69-73. 27356 g/E

Zawiedziamy, że w dniu 20
sierpnia 1985 roku zmarł nasz
sochany Ojciec, Teófil i Dziadziuś
S. + P.
ADAM KAZULAK
ZYL LAT 75.
Uroczystość pogrzebową odbe-
dza się w dniu 23 sierpnia br.
(piątek) o godz. 14 na Cmentarzu
Wojskowym — Dół.
SYNOWIE i RODZINAMI

KUPIE, pilnie cement i blachę a-
cynkową na dach 140 m. Tel.
86-69-73. 27358 g/E

SPRZEDAM nowe video system
VTBE. Tel. 86-69-73. 27359 g/E

„RENAULT R4” (1969) — sprze-
dam. 86-69-73. 27360 g/E

BETONIARZY zatrudnię. Pabiani-
ce, Bugaj 39. 27461 g/E

Dnia 20 sierpnia 1985 roku za-
marła, opatrzona św. sakramenta-
mi Matka i Zona
S. + P.
**BARBARA
JASKUŁOWSKA**
Pogrzeb odbędzie się dnia 23
sierpnia br. (piątek) o godz. 15.30
na cmentarzu św. Józefa przy
ul. Ogrodowej.
Pogrzebi w głębokim smut-
ku:
CÓRKA MAŻ I POZOSTAŁA
RODZINA.

CO KRYJE WNĘTRZE KOMETY HALLEYA?

5 miliardów lat temu i wcześniej...

(Rozmowa z prof. dr hab. Stanisławem Grzedzielskim, dyrektorem Centrum Badań Kosmicznych PAN w Warszawie).

— Spotkałam się z opinią, że badając komety możemy zdobyć wiedzę na temat... początku świata. Na czym opierają się te przypuszczenia?

— Nauki przyrodnicze stawiają sobie zasadnicze pytanie: w jaki sposób powstał Układ Słoneczny? Odpowiedź na to pytanie pozwoliłaby również lepiej poznać strukturę planety, na której żyjemy. Żeby odtworzyć ewolucję Układu Słonecznego, trzeba by odbyć podróż w przeszłość. Tego nie możemy zrobić, bo czasu cofnąć się nie da. Ale jest to możliwe w sposób pośredni. Istnieją bowiem w Układzie Słonecznym takie obiekty, które niczym lodówki przechowują w stanie zamrożonym informacje o dawnych etapach rozwoju. Takimi lodówkami są komety, składające się — co już wiemy — z zamrożonej masy pyłowo-gazowej, zawierającej szereg składników, odzwierciedlających wczesne fazy materii Układu Słonecznego. Z tego też względu komety są bardzo ważne poznawczo. Przypuszcza się, że wyniki badań pozwolą odkryć wiele niedostępnych dotąd tajemnic dotyczących Ziemi, która jest przecież również uczestniczką Układu Słonecznego.

Aby dobrze panować nad wieloma ziemskimi zjawiskami fizycznymi, musimy wiedzieć powstawanie również innych planet w ich historycznej ewolucji.

— Niebagatelną rolę w tej kwestii odgrywa chyba czas. Ten nasz, ziemski, w porównaniu z czasem kosmicznym, to mgnienie eka!

— Okres życia ludzi na Ziemi jest tylko drobnym fragmentem życia planet. Na takiej podstawie nie można zaobserwować żadnych zmian ewolucyjnych. Komety dają nam możliwość zajrzenia głęboko wstecz do ich życia.

— O jakie przedziały czasowe chodzi. O jaką liczbę lat musimy się cofnąć?

— Układ Słoneczny ma prawdopodobnie 4 miliardy 600 milionów lat! (Bardzo łatwo zrobić w tych obliczeniach 10-procentowy błąd). A komety należą do tej fazy Układu Słonecznego, która dominowała właśnie ok. 5 miliardów lat temu. Wtedy też prawdopodobnie powstała Ziemia. Jest więc nadzieja, że zostaną odkryte procesy, które w inny sposób byłyby nie do poznania.

W latach osiemdziesiątych z inicjatywy Związku Radzieckiego została zawiązana wielka międzynarodowa misja kosmiczna pod nazwą Vega. Bierzymy w niej udział. Polska wyspecjalizowała się w badaniach tzw. fal plazmowych. Dzięki metodom i aparaturze opracowanej przez polskich uczonych

i inżynierów, będzie można zbadać w otoczeniu komety Halleya proces przekształcania się gazu kometarnego z gazu neutralnego, czyli takiego, który nie posiada ładunków elektrycznych, w gaz zjonizowany, posiadający ładunki. Wydaje się, że w otoczeniu komety ten proces przebiega ok. 100 razy szybciej, niż by to wynikało ze znanych procesów fizycznych. Otoż m.in. celem prac naukowych w Centrum Badań Kosmicznych jest wyjaśnienie tego stukrotnego przyspieszenia. Na razie to cel poznawczy, ale mogą w przyszłości wynikać z niego wnioski i zastosowania praktyczne.

— A przecież np. jonizacja pe-

wietrza ma prawdopodobnie bezpośredni wpływ na zdrowie i samopoczucie człowieka. Możliwość prognozowania samopoczucia ludzi w zależności od pogody, mogłaby okazać się niezwykle pożyteczna!

— Nawiasem mówiąc, proces jonizacji niższych warstw atmosfery na razie jest dla nas wręcz zagadkowy. Być może jest on związany z oddziaływaniem plazmy kosmicznej na wyższe warstwy atmosfery ziemskiej. W CBK zajmujemy się w tym kierunku badaniami strumieni cząstek i pól elektromagnetycznych, choć nie w aspekcie zdrowia i samopoczucia człowieka, bo to wykracza poza nasze zainteresowania.

— Czekamy więc na wiadomości z komety Halleya!

Rozmawiała
ELŻBIETA BOBROWSKA

Postępy w terapii raka wątroby

Badacze ze szpitala im. Johna Hopkinsa w Baltimore opracowali nową metodę leczenia raka wątroby nawet w zaawansowanym stadium. Według oświadczenia dr Stanleya Ordera, szefa wydziału onkologii, terapia przy zastosowaniu radioaktywnych izotopów powoduje zmniejszenie się guzów nowotworowych, co nastąpiło u ponad 100 pacjentów leczonych na raka wątroby. Żadna z tych osób nie mogła być poddana operacji z powodu zbyt dużych rozmiarów nowotworu.

Wśród leczonych nową metodą znajdował się 28-letni pacjent z guzem wagi ponad 2,3 kg. W wyniku terapii izotopami guz uległ skurczeniu do 450 g, po czym usunięty został chirurgicznie. Innym, ewidentnym przykładem jest zmniejszenie guza nowotworowego wagi 7 kg, który uniemożliwiał pacjentce swobodne poruszanie się i ograniczał wykonywanie prostych czynności. Leczony nową metodą guz stopniowo zmniejszył się aż do wagi 900 g.

Nowa metoda prócz skutecznego działania nie wykazała do tej pory ubocznych skutków np. w postaci wypadania włosów względnie zaburzeń ze strony przewodu pokarmowego, zazwyczaj towarzyszących np. chemioterapii.

Według opinii badaczy, nowa terapia zaawansowanego raka wątroby stanowi pierwszą skuteczną metodę leczenia tej choroby. Polega ona na bezpośrednim poddaniu nowotworu działaniu radioaktywnych izotopów w połączeniu z proteinami przeciwciał, wiążącymi złośliwe komórki. Badacze zwracają przy tym uwagę, że w przypadku nowotworu wątroby

wskazniki przeżycia w okresie 5 lat są zerowe jeżeli pacjent nie zostanie poddany właściwej terapii. Eksperymenty w zastosowaniu przeciwciał, naswietlania i leków składających się na kompleksową terapię raka wątroby zapoczątkowane zostały w 1979 r. W przyszłości badacze spodziewają się, że taka sama metoda będzie można leczyć również szereg innych typów nowotworów.

Benzyzna o niższej zawartości ołowiu

W województwie Zala na Węgrzech zachodnich z wydobywanej ropy naftowej, przy użyciu specjalnych urządzeń, produkuje się benzynę 86-oktanową, w której zawartość ołowiu obniżono prawie o połowę. Jak wiadomo, czym mniej ołowiu w benzynie, tym powietrze jest czystsze. W br. produkcyjna tego rodzaju benzyny wyniesie 65 tys. ton.

Zgodnie z planami, do roku 2000 około 3-5 procent potrzeb energetycznych Węgry będzie pokrywanych dzięki wykorzystaniu energii słonecznej. Eksperymenty w tej dziedzinie rozpoczęto przed kilku laty. Ich

Przyszłość energii słonecznej

rezultaty są zachęcające. Kilka węgierskich przedsiębiorstw opanowało produkcję słonecznych kolektorów i w chwili obecnej ogólna powierzchnia działających elementów słonecznych wynosi prawie 10 tys. metrów kwadratowych. Najczęściej słoneczne baterie służą na Węgrzech do podgrzewania wody. Specjaliści widzą możliwości ich zastosowania w rolnictwie, zwłaszcza przy suszeniu plodów rolnych i ogrzewaniu cieplarni.

Migrenę dziedzicznym po matce?

Wszystko wskazuje na to, że skłonność do migreny dziedziczna po matce. Do takiego wniosku doszedł ordynator oddziału neuropediatrycznego kliniki dziecięcej uniwersytetu w Kilonii, Wolfgang Baier, po przebadaniu 81 dzieci, cierpiących na tę dolegliwość. Okazało się, że u drugiego wypadku migrena dotyczy również matki małego pacjenta (niezależnie od płci dziecka), a jedynie w co piątym — ojcu. Tylko dziesięć procent dzieci (na 81) nie miało w rodzinie nikogo, kto by uskarżał się na migrenę.

Zdaniem ordynatora, im więcej przodków dziecka cierpiało na migrenę, tym wcześniej zapada ono na tę chorobę. Ocenia się, że cierpi na nią 5-6 proc. mieszkańców RFN. U małych pacjentów kliniki w Kilonii ataki migreny wystąpiły po raz pierwszy w wieku około osiemu lat. Według dra Baiera, ustalenie tego rodzaju „rodzinnych” zależności okazuje się pomocne w stawianiu prawidłowej diagnozy przy bólach głowy.

czarno-biało i w kolorze

Dziś półmetek sopocko-telewizyjnego szaleństwa z piosenką, 32 artystów i zespołów z 19 krajów, „gwiazdy i gwiazdeczki” poza konkursem, bezpośrednio (wreszcie!) transmisje telewizyjne, formalne wycieczki telewizyjnych kamerzystów i realizatorów (skutecznie przeszkadzające w normalnym odbiorze tego, co dzieje się na estradzie) — to wszystko już wiemy i częściowo mamy poza sobą. Przed nami natomiast szansa obejrzenia konkursu piątkowego (o nagrodę „Bursztynowego Słowika” — ocenie podlega najbardziej ciekawa interpretacja polskiej piosenki przez zagranicznych uczestników festiwalu) oraz sobotniego Koncertu Galowego.

Przed nami także dwie atrakcje. Otóż, właśnie dzisiaj telewizja postanowiła ufundować swój własny „Kryształowy Puchar”, który zagraniczny wykonawca będzie mógł otrzymać w wyniku decyzji jury składającego się z reprezentacji ośmiu telewizyjnych ośrodków w kraju. Drugą zaś atrakcją jest zapowiedź, iż jutrzejszy Koncert Galowy transmitowany będzie przez TvP „do oporu”.

Wątpię więc (znając zamiłowanie naszej publikacji do „bisów”) iż zapowiedziana na 23.30 druga część filmu „Wieżenie Aicatrax” o tej godzinie zostanie zaprezentowana. Tak czy owak, na dalsze przygody młodego Indianina warto poczekać. Zwiastuje, że w I odcinku czteroczęściowego serialu zaprzyjaźnił się on z samym Telly Savalase (Kojak), a znajomość to obiecująca, może nawet nie tyle dla bohatera, co dla nas widzów.

Tym, którzy ten sobotni maraton wytrzymają, polecamy jeszcze w niedzielne popołudnie „U kresu drogi” — przedwojenny polski film w reżyserii Michała Waszyńskiego. Po olbrzymim sukcesie filmów „Znachor” i „Testament profesora Wilczura” (scenariusz T. Dołęga-Mostowicz napisał specjalnie dla potrzeb kina) powstało właśnie jeszcze „U kresu drogi”, które jest niejako epilogiem dopowiedzianym do dwu wcześniej wymienionych tytułów, choć bohaterowie noszą tu inne nazwiska.

Polecamy też dzisiaj coś dla telewizyjnych teatromanów. Zwiastuje tych — lubiących hazard. Boy-Zeleński pisał kiedyś, że gdy inspektor policji c.k. wpadł pewnego razu do krakowskiej szulerni, a jego podwładni zarekwirowali całą pulę leżącą na stoliku, jeden z graczy ze stoickim spokojem zakomunikował: „Panie inspektorze, ta „dwudziestka” stała w banku za „piątkę”. Widać więc, iż hazard jest to rzecz poważna, i dobrze, że za jej opisaniem wziął się taki mistrz literatury jak F. Dostojewski. Dostojewski, o którym pisało: „tworzy nie bezsłownych niewolników, lecz ludzi niezależnych, zdolnych do tego, by zająć miejsce tuż obok swojego twórcy, by z nim się nie zgadzać, a nawet by przeciw niemu się buntować”. I właśnie w sobotnie przedpołudnie w Letnim Przeglądzie Teatru Telewizji oglądać będziemy mogli adaptację „Gracza” Fiodora Dostojewskiego. Spektakl reżyseruje Janusz Kondratiuk.

Przypominam także o niedzielnym, ostatnim już, odcinku przygodów Jana i Diany. Być może wreszcie Jan ożeni się ze swą piękną przyjaciółką, acz oświadczenie mu tego nie życzy, gdyż dziewczyna warta zapewne romansu, ale czy aż ołtarza?

(jfb)

Dla najmłodszych

Nim kocurek dotrze do swej kotki musi po drodze odwiedzić wszystkich muzykantów i zebrać wszystkie kwiatki. Pomóżcie mu w tym...

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 1. Rodzaj tekstowej, rymowanej zagadki. 7. Uczy obcego języka na wyższej uczelni. 8. Opera S. Rachmaninowa. 9. Dostatek, zamożność. 10. Tytuł powieści Kraszewskiego. 12. Zakłopotanie, tarapaty. 14. Mieczystawa Cwiklińska. 16. Stały wiatr z kierunku wschodniego wiejący na obu półkulach. 18. Rozległy krajobraz. 19. Gruntowa, feudalna a także wdowia. 20. Opieszali, gnusiali. 21. Sklep z wyrobami tytoniowymi.

Tytuł najnowszego filmu polskiego w reżyserii R. Rydzewskiego a także stan USA. 5. Popisuje się akrobacjami w cyrku. 6. Postać maska z powieści Reymonta „Chłopi”. 11. Chorobliwy lek przed wszelką nawocią. 12. Tkalinna z krotką okrywa włosowa. 13. Autokrata, tyran. 15. Na szczyście wulkanu. 18. Tytuł opery S. Moniuszki. 19. Zimowy pojazd.

Specjalnie: F. KALUŻKA

Do rozlosowania nagrody losują...

Fotoreportaż

Andrzeja Wacha

